COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.10.2025
COM(2025) 579 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

în temeiul articolului 278a din Codul vamal al Uniunii privind progresele înregistrate în dezvoltarea sistemelor electronice prevăzute în cod

{SWD(2025) 281 final}

Cuprins

1. Introducere 2

2. Conținutul raportului 3

3. Responsabilitățile pentru sistemele electronice prevăzute în CVU 4

4. Prezentare generală a progreselor înregistrate în ceea ce privește sistemele electronice prevăzute în CVU 4

4.1 PROIECTE FINALIZATE ÎNAINTE DE 2024 5

4.2 PROIECTE ÎN CURS ȘI PROIECTE FINALIZATE ÎN 2024 5

4.3 RISCURI DE ÎNTÂRZIERI ÎN IMPLEMENTAREA SISTEMELOR INFORMATICE DIN CADRUL CVU 14

4.4 ACȚIUNI DE ATENUARE 16

4.5 SITUAȚIA ACTUALĂ A ȚĂRILOR IMPLICATE ÎN PROCESUL DE ADERARE 18

5. Rezumat și concluzii 19

1. INTRODUCERE

Prezentul raport reprezintă **raportul anual pe 2024 privind progresele înregistrate în implementarea digitală a Codului vamal al Uniunii**[1] **(CVU),** al șaselea raport elaborat de Comisie în conformitate cu articolul 278 litera (a) din CVU referitor la progresele înregistrate în dezvoltarea sistemelor electronice[2]. Raportul acoperă **progresele înregistrate în 2024**, oferind inclusiv o imagine de ansamblu asupra **progreselor viitoare preconizate**.

CVU a intrat în vigoare la 1 mai 2016 și, în urma modificării sale din 2019[3], a stabilit anii 2020, 2022 și respectiv 2025 ca termene-limită pentru finalizarea progresivă a proiectelor în ceea ce privește tranziția digitală și implementarea digitală. Sistemele electronice și cele bazate pe suport de hârtie existente pot fi utilizate în continuare în scopul finalizării formalităților vamale (așa-numitele „măsuri tranzitorii") până la data la care devin operaționale sistemele electronice noi sau modernizate prevăzute în cadrul CVU. În acest context, programul de lucru privind CVU[4] și Regulamentul de punere în aplicare privind acordurile tehnice pentru sistemele electronice[5] (IRTA) trebuie coroborate cu CVU și cu actele sale delegate și de punere în aplicare.

Programul de lucru privind CVU este instrumentul juridic de orientare a procesului de tranziție tridimensional treptat și complex către un mediu vamal complet digital, ținând seama de interdependențele dintre sisteme și de situația dezvoltării efective. Programul este instrumentul utilizat pentru a îndruma părțile interesate din cadrul proiectelor (statele membre, Comisia, operatorii economici) spre o punere în aplicare comună și fezabilă a proiectelor până la 31 decembrie 2025, ca dată de finalizare a tranziției digitale.

Prezentul raport se bazează pe programul de lucru privind CVU, adoptat de Comisie la 15 decembrie 2023, ca bază pentru raportarea progreselor înregistrate. Aspectele legate de guvernanța programului și a proiectului sunt definite în Planul strategic multianual pentru domeniul vamal (PSM-V).

În paralel cu punerea în aplicare în curs a CVU, Comisia a adoptat la 17 mai 2023 o propunere de reformă cuprinzătoare a uniunii vamale, inclusiv un nou CVU, care marchează o transformare semnificativă a cadrului vamal al UE[6]. Această propunere este în prezent în curs de examinare de către Parlamentul European și Consiliu în conformitate cu procedura legislativă ordinară.

Reforma este structurată în jurul a trei piloni principali:

---

1 Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, JO L 269, 10.10.2013, p. 1.

2 Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu:
2019: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52019SC0434;
2020: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020SC0339;
2021: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0382;
2022: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52023SC0029;
2023: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=COM:2024:395:FIN.

3 Regulamentul (UE) 2019/632 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 în vederea prelungirii utilizării tranzitorii a altor mijloace decât tehnicile de prelucrare electronică a datelor prevăzute în Codul vamal al Uniunii, JO L 111, 25.4.2019, p. 54.

4 Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2879 a Comisiei din 15 decembrie 2023 de stabilire a programului de lucru referitor la dezvoltarea și instalarea sistemelor electronice prevăzute în Codul vamal al Uniunii, JO L_202302879, 22.12.2023, p. 1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302879.

5 Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/512 al Comisiei din 13 martie 2025 privind modalitățile tehnice pentru dezvoltarea, întreținerea și utilizarea sistemelor electronice destinate schimbului și stocării de informații în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 2025/512, 20.3.2025, p. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/eng.

6 Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Codului vamal al Uniunii, de înființare a Autorității vamale a Uniunii Europene și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 (COM/2023/258 final).

1) crearea unei Autorități vamale a UE care va dezvolta și va supraveghea Platforma de date vamale a UE: aceasta va fi motorul noului sistem, care va înlocui actuala arhitectură informatică descentralizată bazată pe declarațiile vamale cu un mediu centralizat, bazat pe date;

2) un nou parteneriat cu operatorii comerciali, bazat pe procese transparente, care va permite ca fluxurile comerciale conforme să funcționeze fără o interacțiune oficială între autoritățile vamale și va reduce sarcina administrativă aferentă;

3) un regim vamal de comerț electronic adaptat, care va face din platformele online actori-cheie în asigurarea faptului că bunurile vândute online direct consumatorilor din UE respectă toate obligațiile vamale.

Finalizarea la timp a sistemelor electronice ale CVU este o prioritate majoră pentru a materializa beneficiile introduse pentru comercianți în CVU. Acest lucru este esențial pentru a sprijini și a contribui la reforma vamală și la dezvoltarea viitoarei Platforme de date vamale a UE; în caz contrar, simplificările semnificative promise de reforma vamală nu ar avea o bază solidă.

2. CONȚINUTUL RAPORTULUI

Proiectele enumerate în programul de lucru privind CVU pot fi împărțite în trei categorii de sisteme, pe baza definițiilor prevăzute în IRTA[7]:

i) **Sisteme centrale transeuropene** care urmează să fie dezvoltate sau modernizate de Comisie (adesea fiind nevoie, de asemenea, ca statele membre să dezvolte sau să modernizeze sistemele naționale);
ii) **Sisteme transeuropene descentralizate** care trebuie să fie dezvoltate sau modernizate de Comisie, dar care au o componentă națională majoră ce trebuie implementată de statele membre;
iii) **Sisteme naționale** care trebuie să fie dezvoltate sau modernizate numai de statele membre.

Prezentul raport începe cu explicarea metodei de elaborare a raportului și a surselor utilizate (secțiunea 2) și apoi acoperă în mod sintetic responsabilitățile pentru sistemele electronice din cadrul CVU (secțiunea 3). În plus, raportul conține prezentarea generală a diferitelor proiecte și a progreselor înregistrate de acestea și evidențiază, de asemenea, potențialele întârzieri, acolo unde au fost identificate, precum și măsurile de atenuare avute în vedere (secțiunea 4). Evaluarea generală a progreselor înregistrate în punerea în aplicare a programului de lucru privind CVU este prezentată succint în concluziile prezentului raport (secțiunea 5).

Prezentul raport este **însoțit de un document de lucru al serviciilor Comisiei**[8], publicat împreună cu acesta, care conține informații detaliate privind planificarea și progresele înregistrate în cadrul diferitelor proiecte, astfel cum au fost raportate de statele membre. Această activitate a avut loc cu sprijinul unui contractant extern.

Raportul și documentul de lucru al serviciilor Comisiei sunt elaborate pe baza informațiilor colectate din următoarele **surse**:

(1) planurile naționale de proiect pe care statele membre sunt obligate să le prezinte de două ori pe an (ianuarie și iunie).

Informațiile colectate pentru fiecare proiect includ date specifice, stadiul și progresele înregistrate pentru fiecare dintre jaloanele stabilite în programul de lucru privind CVU;

---

[7] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/512 al Comisiei din 13 martie 2025 privind modalitățile tehnice pentru dezvoltarea, întreținerea și utilizarea sistemelor electronice destinate schimbului și stocării de informații în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 2025/512, 20.3.2025, p. 1, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/512/oj/eng.

[8] Document de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu în temeiul articolului 278a din Codul vamal al Uniunii privind progresele înregistrate în dezvoltarea sistemelor electronice prevăzute în cod, SWD (2024) XX final.

(2) **sondajul** a fost transmis statelor membre.

Informațiile au reflectat evaluarea riscurilor, a întârzierilor și a motivelor oricăror astfel de întârzieri, precum și măsurile de atenuare planificate și/sau adoptate în legătură cu proiectele. În plus, continuând abordarea adoptată în 2023, statele membre au furnizat, de asemenea, informații cu privire la învățămintele desprinse în cursul elaborării proiectelor și la posibilul sprijin suplimentar care ar putea fi necesar;

(3) reuniuni bilaterale la nivel înalt cu direcțiile pentru tehnologia informației în domeniul vamal ale statelor membre.

În cursul reuniunilor bilaterale, se obține de la statele membre o înțelegere completă și exactă a stadiului fiecăruia dintre proiectele prevăzute în CVU, inclusiv a problemelor cu care s-au confruntat, și se generează idei pentru îmbunătățirea situațiilor problematice.

(4) rezultatele programelor transeuropene de coordonare și de monitorizare.

Prezentul raport conține, de asemenea, o analiză bazată pe informații mai detaliate furnizate de directorii de proiect din cadrul Direcției Generale Impozitare și Uniune Vamală (DG TAXUD) a Comisiei și raportate de statele membre în cadrul programelor de coordonare în vigoare din 2020 pentru sistemele transeuropene.

3. RESPONSABILITĂȚILE PENTRU SISTEMELE ELECTRONICE PREVĂZUTE ÎN CVU

În funcție de arhitectura sistemului convenită de statele membre și de Comisie pentru fiecare dintre sisteme (centralizat, descentralizat sau național), există o **repartizare a rolurilor** care sunt definite în ceea ce privește **responsabilitățile** pentru dezvoltare, implementare, exploatare și întreținere. Acest lucru este prevăzut în IRTA, care descrie componentele sistemelor respective și natura lor – națională (dezvoltate la nivel național) sau comună (dezvoltate la nivelul UE). În ceea ce privește arhitectura, sistemele centrale și sistemele descentralizate sunt de natură transeuropeană și conțin componente comune în mod implicit, uneori în combinație cu componente naționale, în timp ce sistemele naționale constau doar în componente naționale.

În conformitate cu articolul 103 din IRTA, **componentele comune** sunt dezvoltate, testate, instalate și gestionate de către Comisie și pot fi testate de statele membre. **Componentele naționale** sunt dezvoltate, testate, instalate și gestionate de către statele membre.

Statele membre asigură interoperabilitatea componentelor naționale cu componentele comune. Comisia elaborează și menține specificațiile comune pentru sistemele descentralizate, în strânsă cooperare cu statele membre. Statele membre dezvoltă, exploatează și întrețin interfețe pentru a asigura funcționalitatea sistemelor descentralizate necesare pentru schimbul de informații cu operatorii economici și cu alte persoane prin intermediul componentelor și al interfețelor naționale, precum și cu alte state membre prin intermediul componentelor comune.

4. PREZENTARE GENERALĂ A PROGRESELOR ÎNREGISTRATE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE SISTEMELE ELECTRONICE PREVĂZUTE ÎN CVU

Programul de lucru privind CVU conține 17 proiecte care conduc la instalarea sistemelor electronice necesare, inclusiv 14 **proiecte transeuropene** aflate sub responsabilitatea Comisiei și a statelor membre (având ca rezultat sisteme centrale și descentralizate) și trei **proiecte naționale** aflate sub responsabilitatea exclusivă a statelor membre (având ca rezultat sisteme naționale).

4.1 PROIECTE FINALIZATE ÎNAINTE DE 2024

Comisia raportează instalarea cu succes a următoarelor **nouă sisteme noi sau modernizări**:

- Sistemul exportatorilor înregistrați în cadrul CVU – *REX* (nou): instalat în 2017;
- Deciziile vamale din cadrul CVU – *SDV* (nou): instalate în 2017;
- Accesul direct al comercianților la sistemele europene de informații în cadrul CVU – *UUM&DS* (Gestionarea uniformă a utilizatorilor și semnătură digitală) (nou): instalat în 2017;
- Versiunea 2 a sistemului de înregistrare și identificare a operatorilor economici în cadrul CVU – *EORI2* (modernizare): instalată în 2018;
- Supraveghere 3 în cadrul CVU – *SURV3* (modernizare): instalată în 2018;
- Informații tarifare obligatorii în cadrul CVU – *ITO* (modernizare): instalate în 2019;
- Sistemul pentru operatorii economici autorizați din cadrul CVU – *AEO* (modernizare): instalat în 2019;
- Fișe de informații pentru regimuri speciale în cadrul CVU – *INF* (nou): instalate în 2020;
- Sistemul de control al importului 2 – versiunea 1 și 2 – *din cadrul CVU ICS2 – versiunea 1 și 2* (modernizare): instalat în 2021 și, respectiv, în 2023.

4.2 PROIECTE ÎN CURS ȘI PROIECTE FINALIZATE ÎN 2024

Prezentul raport urmărește să evidențieze realizările și provocările întâmpinate în punerea în aplicare de către Comisie și statele membre a proiectelor aflate în desfășurare în 2024.

Secțiunea 4.2.1 oferă o imagine de ansamblu a celor **șase proiecte transeuropene** planificate pentru instalare în perioada 2024-2025. Cinci dintre aceste proiecte au perioade de instalare care s-au încheiat în 2024, astfel cum se prevede în cadrul juridic al programului de lucru privind CVU.

Secțiunea 4.2.2 prezintă punerea în aplicare a celor **trei proiecte naționale**, și anume *notificarea sosirii*/*notificarea prezentării*/*depozitarea temporară* (așa-numitele sisteme naționale de intrare), *sistemele naționale de import* și *regimurile speciale*. Inițial, aceste proiecte erau planificate să devină operaționale până la 31 decembrie 2022, astfel cum se prevede în CVU. Cu toate acestea, din cauza incapacității de a respecta acest termen și astfel cum s-a identificat anterior în rapoartele anuale privind progresele înregistrate în cadrul CVU, mai multe state membre au solicitat o derogare în temeiul articolului 6 alineatul (4) din CVU. Prin urmare, la 1 februarie 2023, Comisia a adoptat decizii de punere în aplicare a unor derogări acordate anumitor state membre, prelungind termenul până la 31 decembrie 2023 pentru sistemele naționale de import și domeniul importului din cadrul regimurilor speciale, precum și pentru sistemele naționale de intrare pentru transportul aerian, fiind indicată în același timp o aliniere suplimentară la diferitele versiuni ale ICS2 pentru alte moduri de transport.

4.2.1 Proiecte transeuropene

Proiectele transeuropene urmează o anumită structură, care poate implica o combinație de elemente centrale și naționale, precum și mai multe etape sau componente. Astfel cum se menționează la articolul 278 alineatul (3) din CVU, acestea trebuie finalizate cel târziu până la 31 decembrie 2025. O descriere concisă a fiecărui proiect și progresele înregistrate în ceea ce privește punerea lor în aplicare sunt prezentate mai jos:

1) **Gestionarea garanțiilor în cadrul CVU** – GUM (nou): urmărește să asigure gestionarea eficace și eficientă în întreaga UE a diferitelor tipuri de garanții, punând accentul pe

îmbunătățirea vitezei de prelucrare, a trasabilității și a monitorizării garanțiilor între birourile vamale.

Progrese: *GUM – componenta 1*, care gestionează la nivel central garanții care pot fi utilizate în mai multe state membre, a devenit **operațională la 11 martie 2024** în cadrul sistemului de decizii vamale. Având în vedere interconectarea dintre cele două componente, activitățile de testare a conformității rămân disponibile până când statele membre pun în aplicare propriile sisteme *GUM – componenta 2*.

În ceea ce privește componenta națională, *GUM – componenta 2*, se preconizează că statele membre vor stabili conexiuni operaționale cu componenta centrală în perioada martie 2024-iunie 2025. Câteva state membre au raportat finalizarea instalării componentei lor naționale; cu toate acestea, majoritatea statelor membre au raportat un nivel de risc scăzut până la mediu pentru implementarea la timp a proiectului până în T2 2025.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm consultați secțiunea 3.6.2 și secțiunea 4.1.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

2) **Versiunea 2 a Sistemului de control al importurilor în cadrul CVU** – *ICS2* (modernizare): vizează consolidarea siguranței și a securității lanțului de aprovizionare prin îmbunătățirea calității datelor, a arhivării, a disponibilității datelor și a schimbului de informații avansate privind mărfurile.

Progrese: *ICS2 – versiunea 3* extinde domeniul de aplicare de la transportul aerian la transportul maritim și pe căile navigabile interioare, la traficul rutier și feroviar. În ceea ce privește un sistem central, activitățile de testare a conformității pentru această versiune sunt efectuate exclusiv de către operatorii economici.

În ansamblu, operatorii economici încep să utilizeze *ICS2 – versiunea 3* în trei etape: transportatorii maritimi și pe căi navigabile interioare până la 4 decembrie 2024, transportatorii maritimi și pe căi navigabile interioare care prezintă conosament de casă până la 1 aprilie 2025 și transportatorii rutieri și feroviari până la 1 septembrie 2025. Majoritatea statelor membre au indicat că proiectul se desfășoară conform planificării pentru transportul maritim și că prezintă un risc scăzut în ceea ce privește respectarea termenului prevăzut în programul de lucru privind CVU pentru celelalte moduri de transport.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 4.2.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

3) **Dovada statutului unional în cadrul CVU** – *PoUS* (nou): își propune să stocheze, să gestioneze și să recupereze toate dovezile pentru a demonstra furnizarea de către comercianți a statutului unional al mărfurilor lor. Din cauza dependențelor de Manifestul vamal al mărfurilor (CGM) în cadrul CVU și de mediul aferent ghișeului unic european în domeniul maritim (EMSWe), proiectul va fi finalizat în două etape diferite pentru a reduce la minimum riscurile și neconcordanțele.

Progrese: *PoUS – faza 1* a devenit **operațional la 1 martie 2024**, conform planificării.

În ceea ce privește *PoUS – faza 2*, specificațiile tehnice au fost finalizate de Comisie în T2 2023, iar activitățile de testare a conformității sunt programate să se încheie în T3 2025.

Statele membre și Comisia sunt în măsură să asigure realizarea la timp a proiectului până la termenul-limită legal, și anume 15 august 2025. A fost identificat un risc mediu spre ridicat pentru proiect, având în vedere dependența de EMSWe.

Pentru mai multe detalii, consultați secțiunile 3.9.2 și 4.3.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

4) **Vămuirea centralizată pentru import în cadrul CVU** – noul sistem transeuropean CCI asigură digitalizarea procesului centralizat de vămuire la nivel european, astfel cum este definit în Codul vamal al Uniunii (CVU). Sistemul le permite comercianților de încredere să depună o declarație vamală la biroul vamal de supraveghere din statul membru în care sunt

stabiliți, pentru mărfurile prezentate fizic la un birou vamal din orice alt stat membru, permițând prelucrarea declarațiilor vamale și acordarea liberului de vamă pentru mărfuri în mod digital, eficient, previzibil și coordonat între birourile vamale situate în diferite state membre.

Sistemul CCI este pus în aplicare în două etape:

CCI – faza 1, permite prelucrarea automată a unei declarații standard și simplificate, inclusiv a unei declarații vamale depuse în prealabil, precum și a unei declarații suplimentare cu caracter periodic sau general pentru punerea în liberă circulație a mărfurilor, plasarea mărfurilor sub regimul de antrepozitare vamală, plasarea sub regimul de perfecționare activă și de destinație finală. ***CCI – faza 2,*** se bazează pe etapa 1 prin extinderea domeniului de aplicare la **toate scenariile din cadrul sistemului CCI rămase**, inclusiv la **tipuri de declarații și fluxuri de proces mai complexe**. Scopul său este de a finaliza integrarea digitală și funcționalitatea vămuirii centralizate pentru import din întreaga UE.

Ambele faze sunt interconectate: **Faza 1 este o condiție prealabilă pentru faza 2**, iar unele state membre au ales să pună în aplicare ambele etape simultan pentru a raționaliza eforturile naționale.

Progrese: În ceea ce privește *CCI – faza 1*, Comisia înregistrează progrese în conformitate cu calendarul, iar testele de conformitate desfășurate în colaborare cu statele membre se află în desfășurare. Proiectului i-a fost atribuit un nivel de risc mediu spre ridicat din cauza dependenței de gradul de pregătire al statelor membre în ceea ce privește modernizarea *sistemului național de import*, o condiție prealabilă pentru instalarea *CCI.*

Sistemul CCI a intrat în prima fază de punere în aplicare **la 1 iulie 2024, cu disponibilitatea componentelor comune și a unora dintre componentele naționale.** Astfel cum se ilustrează în figura 1 de mai jos, faza 1 a CCI este disponibilă pentru a fi utilizată de întreprinderile europene din 9 state membre (BG, EE, ES, LU, LT, LV, PL, RO, HR) în septembrie 2024. Până la 2 iunie 2025, BE, CZ, DK, EL, CY, IT, MT, AT, HU, PT, FI, SE și SI intenționează să se alăture treptat. Până la 31 decembrie 2025, DE, SK, NL și IE intenționează să se alăture treptat. FR intenționează să se alăture după 2025.

Fiecare bară verticală albastră din grafic include numărul de state membre care au instalat sistemul CCI, iar linia verde se referă la numărul total de state membre care și-au început operațiunile (potrivit prognozelor), iar linia roșie reflectă jalonul juridic la 1 iulie 2024.

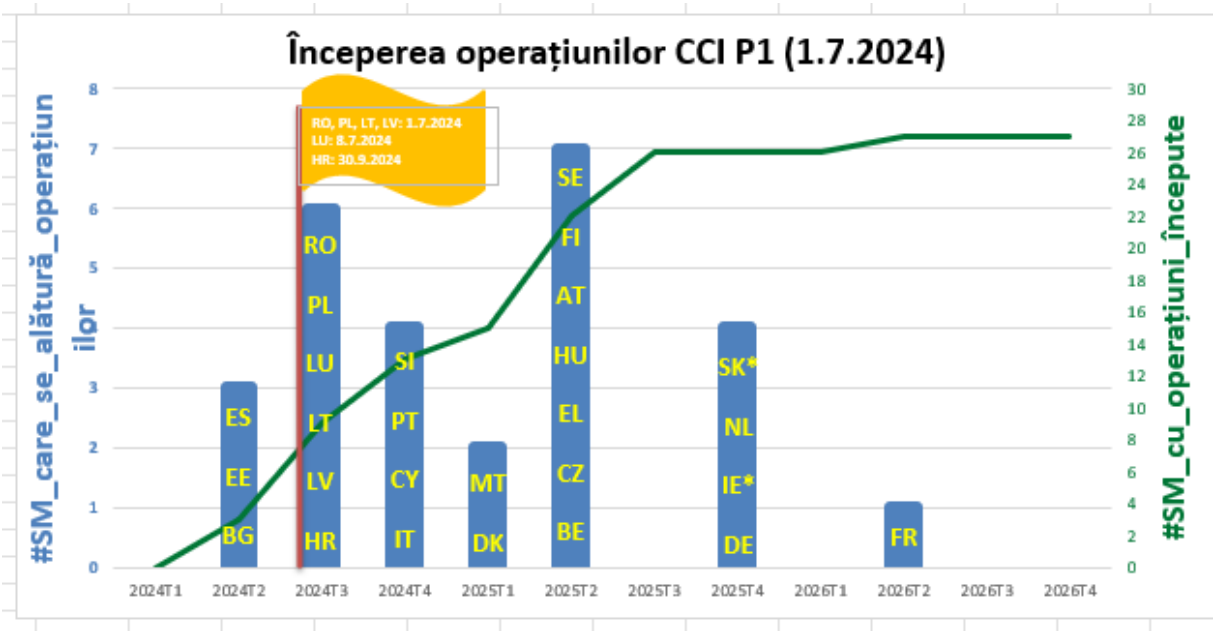

Figura 1: punerea în funcțiune a CCI P1 în statele membre

În ceea ce privește *CCI – faza 2*, Comisia a finalizat specificațiile tehnice în 2022, iar testarea conformității a devenit disponibilă.

Pentru a sprijini statele membre și comercianții în punerea în aplicare a tuturor scenariilor și proceselor din cadrul sistemului *CCI*, Comisia a elaborat un pachet de specificații tehnice cu domeniu de aplicare complet pentru *CCI – faza 2*, care consolidează specificațiile pentru ambele faze, împreună cu un ghid.

În ceea ce privește evaluarea nivelului de finalizare a întregului sistem *CCI*, majoritatea statelor membre au raportat că evoluțiile înregistrează progrese, cu unele asigurări că vor îndeplini jalonul final de instalare la 2 iulie 2025.

Pentru mai multe detalii, consultați secțiunile 3.5.2 și 4.4.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

5) **Noul sistem computerizat de tranzit din cadrul CVU** – *NCTS* (modernizare): urmărește să alinieze sistemul de tranzit al Uniunii și sistemul de tranzit comun existente la dispozițiile legale ale CVU, inclusiv cerințele în materie de date prevăzute în CVU și interfețele cu alte sisteme.

Progrese: în conformitate cu programul de lucru privind CVU pentru 2023, *NCTS – faza 5* poate fi pus în aplicare în două etape: funcționalități de bază până la 1 decembrie 2023, cu continuitate a activității aliniată la CVU și funcționalități neesențiale până la 2 decembrie 2024. Operatorii economici au fost informați că statele membre pot acorda o perioadă de tranziție până la 2 decembrie 2024 pentru punerea în aplicare integrală.

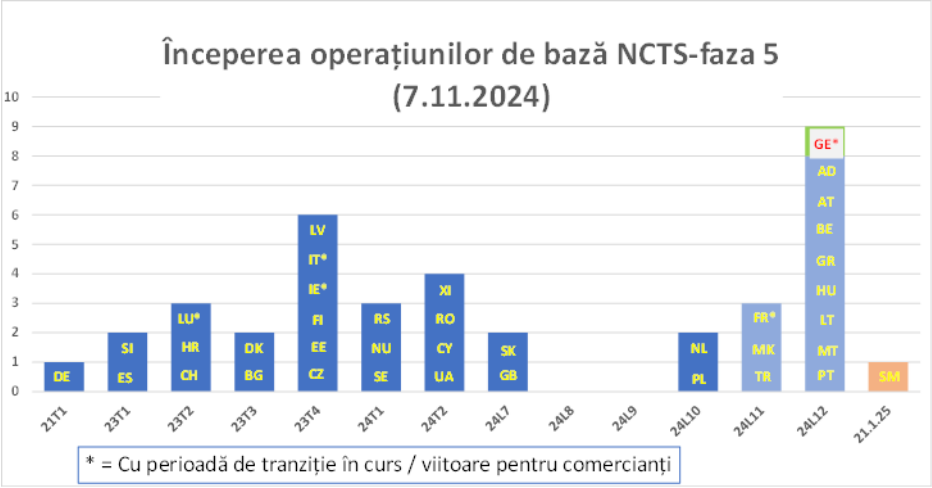

Figura 2: punerea în funcțiune a NCTS – faza 5 în statele membre

În ansamblu, în ceea ce privește *NCTS – faza 5*, s-au înregistrat progrese semnificative. Astfel cum se ilustrează în figura 2, 14 state membre și-au început operațiunile cu funcționalități de bază până la 1 decembrie 2023 și, până în octombrie 2024, s-au alăturat încă 11 state membre. Toate statele membre și-au reconfirmat pregătirea în timp util pentru începerea operațiunilor cu funcționalitățile de bază și neesențiale până la 2 decembrie 2024, cu excepția câtorva state membre care se vor alătura ulterior, la scurt timp, dar nu mai târziu de 21 ianuarie 2025, care este data-limită a fazei 4 anterioare a NCTS.

Pentru NCTS – faza 6, calendarul a fost sincronizat cu cel al *ICS2 – versiunea 3*[9]. Majoritatea statelor membre au raportat un risc scăzut asociat implementării sistemului până la 1 septembrie 2025, unele dintre acestea înregistrând deja progrese în ceea ce privește specificațiile tehnice. Cu toate acestea, trei state membre (FR, PL și RO) au indicat că intenționează să se alăture operațiunilor după termenul-limită.

Pentru mai multe detalii, consultați secțiunile 3.7.2 și 4.5.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

6) **Sistemul automatizat de export în cadrul CVU** – *AES* (modernizare): vizează punerea în aplicare a cerințelor CVU referitoare la exportul și ieșirea mărfurilor, precum și simplificările CVU prevăzute pentru comerț.

Progrese: în conformitate cu programul de lucru privind CVU pentru 2023, statele membre pot instala *AES* în trei etape: funcționalități de bază până la 1 decembrie 2023, interfața cu accizele până la 13 februarie 2024 și funcționalități neesențiale până la 2 decembrie 2024.

Statele membre au raportat progrese semnificative. Astfel cum se ilustrează în figura 3, 12 state membre și-au început operațiunile cu funcționalități de bază până la 1 decembrie 2023 și, până la jumătatea lunii octombrie 2024, s-au alăturat încă șapte state membre. Toate celelalte state membre, cu excepția FR și GR, își vor începe operațiunile cel puțin cu funcționalități de bază și cu interfața pentru accize înainte de 11 februarie 2025, majoritatea urmând să se alăture înainte de sfârșitul anului 2024.

În ceea ce privește sistemul național, *AES – componenta 2*, majoritatea statelor membre au instalat sau vor instala sistemul înainte de termenul de 2 decembrie 2024.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 3.8.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

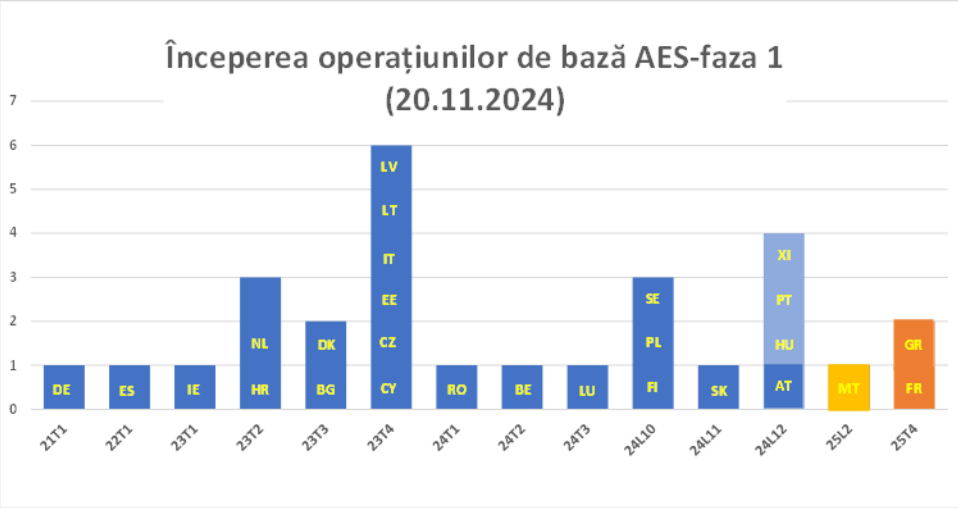

Figura 3: punerea în funcțiune a AES în statele membre

Pentru a prezenta pe scurt stadiul proiectelor transeuropene enumerate mai sus, Comisia respectă termenele legale convenite în contextul CVU și al programului de lucru privind CVU. În ceea ce privește instalarea de către statele membre a componentelor naționale ale acestor sisteme transeuropene, au fost identificate riscuri de întârzieri grave, în special pentru *CCI și AES* (a se vedea secțiunea 4.3).

[9] Astfel cum se prevede în program de lucru privind CVU pentru 2023, *NCTS – faza 5* va fi instalat integral până la 21 februarie 2025. Perioada de tranziție de la *NCTS – faza 5* la *NCTS – faza 6* este prevăzută între 1 martie 2025 și 1 septembrie 2025, în aceeași perioadă în care *ICS2 – versiunea 2* va trece la *ICS2 – versiunea 3*, permițând sincronizarea între cele două sisteme.

4.2.2 Proiecte naționale

Statele membre trebuiau să finalizeze modernizarea sistemelor aferente pentru cele **trei proiecte în întregime naționale**[10] până la 31 decembrie 2022, în conformitate cu articolul 278 alineatul (2) din CVU. Cu toate acestea, 22 de state membre nu au putut respecta acest termen și, în urma cererii lor, li s-a acordat o derogare, prelungind termenul de instalare până la 31 decembrie 2023[11]. Raportul pentru anul anterior a reflectat unele întârzieri suplimentare, în principal pentru sistemul național de import și pentru sistemul de depozitare temporară. Până la sfârșitul anului 2024, majoritatea statelor membre au implementat aceste sisteme diferite de intrare și de import, deși trebuie remarcat faptul că unele dintre ele funcționează în iterații și că unele funcționalități sau modernizări ale modelelor lor de date vor fi instalate cu o versiune ulterioară a sistemelor respective. În acest sens, punerea în aplicare în întregime a acestor proiecte se află încă în desfășurare pentru un număr substanțial de state membre.

Progresele înregistrate pentru fiecare proiect național sunt prezentate mai jos și sunt ilustrate în Figura 4:

1) **Notificarea de sosire, notificarea de prezentare și depozitarea temporară în cadrul CVU** (*NS, NP și DT*) (modernizare): vizează automatizarea proceselor naționale de intrare și armonizarea schimbului de date între operatori și vamă în statele membre.

   Progrese: în rapoartele anuale anterioare privind progresele înregistrate în cadrul CVU s-a identificat faptul că implementarea la timp a sistemelor naționale este în pericol. Astfel cum se ilustrează în figura 4, majoritatea statelor membre intenționează să finalizeze punerea în aplicare până la sfârșitul anului 2024, având în vedere legătura cu *ICS2 – versiunea 3*.

   Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 3.1.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

2) **Sistemele naționale de import din cadrul CVU –** *SNI* (modernizare): vizează punerea în aplicare a tuturor cerințelor privind procesele și datele care se referă la importurile de bunuri, astfel cum se indică în CVU.

   Progrese: mai multe state membre au raportat riscuri în ceea ce privește implementarea la timp a proiectului începând din 2022, ceea ce a dus la acordarea de derogări. Astfel cum se ilustrează în figura 4, *modernizarea SNI* a fost instalată de 15 state membre. Cu toate acestea, câteva state membre au efectuat instalarea, dar au nevoie de o actualizare suplimentară (IE, PL și SK), în timp ce patru state membre nu preconizează că instalarea va avea loc până la sfârșitul anului 2024.

   Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 3.2.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

---

[10] Acest calendar exclude componenta de export a sistemului național de regimuri speciale, pentru care activitatea și planificarea sunt interconectate cu *AES*.

[11] Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/235 a Comisiei din 1 februarie 2023 de acordare a unei derogări solicitate de anumite state membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului pentru utilizarea altor mijloace decât tehnicile de prelucrare electronică a datelor pentru schimbul și stocarea de informații pentru notificarea sosirii unei nave maritime sau a unei aeronave (JO L 32, 3.2.2023, p. 220).
Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/234 a Comisiei din 1 februarie 2023 de acordare a unei derogări solicitate de anumite state membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului pentru a utiliza alte mijloace decât tehnicile de prelucrare electronică a datelor pentru schimbul și stocarea de informații aferente notificării prezentării legate de mărfurile introduse pe teritoriul vamal al Uniunii (JO L 32, 3.2.2023, p. 217).
Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/236 a Comisiei din 1 februarie 2023 de acordare a unei derogări solicitate de anumite state membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului pentru utilizarea altor mijloace decât tehnicile de prelucrare electronică a datelor pentru schimbul și stocarea de informații pentru declarația de depozitare temporară pentru mărfuri neunionale prezentate în vamă (JO L 32, 3.2.2023, p. 223).
Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/237 a Comisiei din 1 februarie 2023 de acordare a unei derogări solicitate de anumite state membre pentru a utiliza alte mijloace decât tehnicile de prelucrare electronică a datelor pentru schimbul și stocarea de informații legate de declarația vamală pentru mărfurile introduse pe teritoriul vamal al Uniunii stabilită la articolele 158, 162, 163, 166, 167, 170-174, 201, 240, 250, 254 și 256 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 32, 3.2.2023, p. 226).

3) **Regimuri speciale în cadrul CVU** – *RS* (modernizare): vizează armonizarea regimurilor speciale (de exemplu, antrepozitare vamală, destinație finală, admitere temporară și perfecționarea activă/pasivă).

Progrese: astfel cum se ilustrează în figura 4, 18 state membre au finalizat instalarea *RS – componenta 2*. Celelalte state membre înregistrează întârzieri ale instalării față de termenul-limită, dintre care patru nu au în vedere instalarea sistemului până la sfârșitul anului 2024.

În ceea ce privește *RS – componenta 1,* majoritatea statelor membre au instalat sau vor instala sistemul până la 2 decembrie 2024, în pofida interdependențelor cu *sistemul AES*.

Pentru mai multe detalii, consultați secțiunile 3.3.2 și 3.4.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

	NS	NP	DT	SNI	RS IMP
Termenul-limită din programul de lucru privind CVU	31.12.2022 cu prelungire până la 31.12.2023[1]			31.12.2022 cu prelungire până la 31.12.2023[2]	
AT	1.7.2023	1.6.2023	**2.6.2025**	**1.4.2025**	**1.4.2025**
BE	30.6.2023	5.7.2023	29.11.2023	28.8.2024	28.8.2024
BG	1.3.2023	10.11.2023	10.11.2023	10.11.2023	10.11.2023
CY	30.10.2024	30.10.2024	30.10.2024	30.10.2024	30.10.2024
CZ	5.12.2023	5.12.2023	5.12.2023	**15.12.2025**	**15.12.2025**
DE	N/A	6.3.2021	6.3.2021	31.10.2022	6.3.2021
DK	6.11.2023	6.11.2023	**8.3.2025**	**8.3.2025**	**8.3.2025**
EE	1.10.2023	15.3.2021	1.7.2021	1.7.2021	1.7.2021
ES	1.3.2023	1.1.2024	1.1.2024	5.9.2023	5.9.2023
FI	31.3.2023	31.3.2021	31.12.2022	31.12. 2022	31.12.2022
FR	30.6.2023	6.3.2024	6.3.2024	30.11.2024	30.11.2024
GR	31.12.2023	31.12.2023	**30.6.2025**	**30.6.2025**	**30.6.2025**
HR	1.7.2023	1.3.2023	17.4.2023	1.1.2023	1.1.2023
HU	2.4.2024	2.4.2024	2.4.2024	1.11.2023	1.11.2023
IE	1.7.2023	23.11.2020	23.11.2020	**20.1.2026***	23.11.2020
IT	13.12.2022	13.12.2022	13.12.2022	30.11.2022	30.11.2022
LT	1.3.2023	28.2.2023	31.10.2023	31.12.2023	31.12.2023
LU	1.3.2023	10.1.2023	10.1.2023	2.5.2023	2.5.2023
LV	24.9.2017	24.9.2017	24.9.2017	4.6.2018	4.6.2018
MT	4.11.2024	4.11.2024	4.11.2024	**31.1.2025**	**31.1.2025**
NL	30.6.2023	1.12.2023	1.12.2023	1.4.2022	1.4.2022
PL	1.7.2023	20.10.2024	20.10.2024*	20.10.2024*	28.3.2022
PT	28.10.2024	28.10.2024	28.10.2024	28.10.2024	28.10.2024
RO	1.5.2024	30.9.2024	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2024
SE	1.3.2023	27.9.2023	1.10.2024	31.12.2023	31.12.2023
SI	1.3.2023	1.3.2023	1.3.2024	1.1.2022	1.1.2022
SK	1.3.2023	1.10.2023	**2.6.2025***	**1.7.2025***	11.6.2016

Legendă	
	Instalare finalizată până la 31.12.2024
	Sistem neinstalat până la 31.12.2024
	Nu sunt prevăzute date în planurile naționale de proiect sau nu se aplică instalarea

Figura 4: planificarea instalării sistemelor naționale de intrare/import

[1] Până la 31.12.2023 pentru statele membre cărora li s-a acordat o derogare. În plus, FI și GR au furnizat date pe trimestre, prin urmare, în cazul în care trimestrul se încadrează în termenul prevăzut în programul de lucru privind CVU, datele au fost considerate conforme.

[2] Până la 31.12.2023 pentru statele membre cărora li s-a acordat o derogare sau până la 1.7.2024, în cazul în care se aplică articolul 2 alineatul (4a) din Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei.

* Sistemul național a fost actualizat la timp, dar necesită o aliniere suplimentară la CVU și la modelul de date vamale al UE.

Pe scurt, statele membre sunt în curs de finalizare a modernizării celor trei proiecte în întregime naționale. Un număr semnificativ de state membre au raportat întârzieri, în principal în ceea ce privește depozitarea temporară, modernizarea SNI și RS – componenta 2, ceea ce a condus la instalări prelungite dincolo de termenele din 2023. La rândul său, sunt afectate și alte domenii, cum ar fi sistemul CCI, întrucât modernizarea SNI este o condiție prealabilă importantă pentru instalarea sistemului electronic.

4.3 RISCURI DE ÎNTÂRZIERI ÎN IMPLEMENTAREA SISTEMELOR INFORMATICE DIN CADRUL CVU

Comisia înregistrează **progrese conform planificării** și nu au fost identificate întârzieri dincolo de termenul legal și nici riscuri care ar putea duce la întârzierea instalării. Întârzierile înregistrate de statele membre au un impact asupra progreselor înregistrate de sistemele transeuropene, cum ar fi *ICS2*, *CCI*, *NCTS* și *AES* în ansamblul lor, ceea ce are, la rândul său, un impact asupra activităților din sfera de acțiune a Comisiei. Această situație contribuie la creșterea resurselor de investiții alocate testării conformității, coordonării și activităților de sprijin în cadrul proiectelor transeuropene. În plus, acest lucru duce, de asemenea, la necesitatea unei asistențe suplimentare în ceea ce privește sistemele naționale alternative de dezvoltare și instalare și monitorizarea, precum și la necesitatea de a menține componentele centrale în perioadele de tranziție.

Majoritatea **statelor membre înregistrează progrese ferme și treptate** în ceea ce privește evoluțiile aflate în responsabilitatea lor, deși **unele dintre ele avansează într-un ritm mai lent** decât cel planificat inițial, iar unele nu au valorificat suficient perioadele prelungite prevăzute în programul de lucru privind CVU din 2023. Prin urmare, în unele proiecte naționale și transeuropene au fost raportate **întârzieri care depășesc termenele legale sau de derogare**.

Majoritatea statelor membre au înregistrat progrese semnificative în dezvoltarea sistemelor transeuropene și mai multe dintre acestea au depus eforturi pentru a-și instala sistemele până la sfârșitul anului 2023, în conformitate cu termenele inițiale și cu derogările prevăzute. Cu toate acestea, unele state membre se confruntă în continuare cu întârzieri în 2024, ceea ce împinge planurile de instalare până la sfârșitul perioadei de instalare sau dincolo de aceasta. Comisia a solicitat respectarea strictă a planurilor lor naționale de proiect pentru o instalare în timp util.

Statele membre au furnizat mai multe motive pentru justificarea întârzierilor, majoritatea fiind recurente. Printre acestea se numără lipsa de resurse financiare și umane, prioritățile concurente și interdependențele dintre sisteme. În plus, statele membre au raportat incapacitatea infrastructurilor informatice naționale de a face față nevoilor tehnice ale proiectelor, problemele de capacitate ale contractanților și dependența acestora de alte părți interesate. În plus, printre alți factori care contribuie la întârzieri se numără prelungirea perioadelor de testare a conformității, gradul de pregătire al comercianților, procedurile de ofertare organizate cu întârziere sau fără succes, procedurile de achiziții publice împovărătoare, problemele de guvernanță și integrările complexe ale sistemelor.

În ceea ce privește proiectele naționale de intrare și de import, în rapoartele anterioare și în secțiunea 4.2 s-a subliniat faptul că statele membre au transmis cereri oficiale de derogare privind întârzierile care depășesc termenele legale în proiectele lor naționale, prelungind termenul până la 31 decembrie 2023[12].

Informațiile furnizate în figura 4 demonstrează că următoarele state membre înregistrează întârzieri pentru unul sau mai multe proiecte: AT, CZ, DK, GR, iar unele state membre solicită o modernizare suplimentară a sistemului lor în vederea alinierii depline la CVU.

În ceea ce privește proiectele transeuropene detaliate în secțiunea 4.2 și reflectate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport, **mai multe state membre au informat Comisia cu privire la următoarele întârzieri:**

- În ceea ce privește implementarea ***regimului special – componenta 1***, următoarele state membre au indicat o dată planificată/efectivă a operațiunilor, ulterioară termenului-limită stabilit în programul de lucru privind CVU: AT, CY, DK, FI, FR, GR, HU, IT, LT, LU, MT, PT, RO, SE și SK. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 3.3 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.
- În ceea ce privește implementarea ***ICS2 – versiunea 3***, următoarele state membre au indicat o dată planificată/efectivă a operațiunilor, ulterioară termenului-limită stabilit în programul de

[12] Pentru alte moduri de transport decât cel aerian, derogările pentru *notificarea sosirii, notificarea prezentării* și *depozitarea temporară* durează până la 29.2.2024.

lucru privind CVU[13]: DK, FI, LU, MT și RO. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 4.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

- În ceea ce privește implementarea ***CCI – faza 1***, următoarele state membre au indicat o dată planificată a operațiunilor ulterioară termenului-limită stabilit în programul de lucru privind CVU[14]: AT, CY, CZ, DK, GR, FI, HU, IE, MT, NL, PT, SE, SI și SK. În plus, FI, PT și SK au solicitat o derogare. În ceea ce privește ***CCI – faza 2***, BE, CZ, DE, FI, GR, NL și PL au indicat o dată planificată/efectivă a operațiunilor ulterioară termenului-limită stabilit în programul de lucru privind CVU. De asemenea, PT și SK au solicitat o derogare. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunile 3.5 și 4.4 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.
- În ceea ce privește implementarea ***NCTS – faza 5***, AT, BE, CY, DK, ES, FI, FR, GR, HU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE și SK au indicat o dată de planificată/efectivă a operațiunilor pentru funcționalitățile de bază care este ulterioară termenului-limită stabilit pentru etapa 1 respectivă în programul de lucru privind CVU[15]. Cu toate acestea, toate statele membre au instalat sistemul până la 21 ianuarie 2025, ceea ce a marcat încheierea perioadei de tranziție. . Aceasta este o realizare foarte importantă în punerea în aplicare a programului de lucru privind CVU. În ceea ce privește funcționalitățile neesențiale, câteva state membre înregistrează întârzieri, deși acest lucru nu afectează funcționarea noului NCTS – faza 5, deoarece nu există o interconectare directă cu sistemele altor state membre.
- Pentru sistemul ***NCTS – faza 6***, GR, PL și RO au raportat o dată planificată/efectivă a operațiunilor care este ulterioară termenului-limită stabilit în programul de lucru privind CVU. Acest proiect trebuie privit în legătură cu versiunea 3 a ICS2. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunile 3.7 și 4.5 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.
- În ceea ce privește implementarea sistemului ***AES – componenta 1***, următoarele state membre au indicat o dată planificată/efectivă a operațiunilor pentru funcționalitățile de bază care este ulterioară termenului-limită pentru etapa 1 respectivă în programul de lucru privind CVU[16]: AT, BE, CY, GR, HU, LU, MT, PL, PT, RO, SE, FR și SK.

  Cu toate acestea, mai importantă este data instalării finale a AES, și anume 2 decembrie 2024, astfel cum este stabilită în programul de lucru privind CVU, cu norme tranzitorii în vigoare până la 11 februarie 2025. Câteva state membre au raportat probleme care ar putea conduce la o întârziere foarte scurtă (PT, MT, HU și AT). Cu toate acestea, a fost raportată o problemă mai substanțială din partea a două state membre (FR și GR), care nu și-au putut instala componenta la timp, în pofida tuturor măsurilor luate, și care se confruntau cu întârzieri grave. Prin urmare, instalarea integrală a noului sistem AES este blocată, iar celelalte state membre și întreprinderile europene sunt obligate să traverseze o perioadă mai lungă de tranziție.

---

[13] În cadrul revizuirii programului de lucru privind CVU din 2023, instalarea în întregime a *ICS2 – versiunea 3* de către toate statele membre este prevăzută pentru 3.6.2024. Implementarea sistemului *ICS2 – versiunea 3* este planificată în trei etape: etapa 1 privind transportatorii maritimi și pe căi navigabile interioare (cu o perioadă de instalare care începe la 3.6.2024 și se încheie la 4.12.2024), etapa 2 referitoare la transportatorii maritimi și pe căi navigabile interioare care prezintă conosament de casă (cu o perioadă de instalare care începe la 4.12.2024 și se încheie la 1.4.2025) și etapa 3 privind transportatorii rutieri și feroviari (cu o perioadă de instalare care începe la 1.4.2025 și se încheie la 1.9.2025).

[14] În cadrul revizuirii programului de lucru privind CVU din 2023, perioada de instalare avută în vedere se încheie la 1.7.2024.

[15] În cadrul revizuirii programului de lucru privind CVU din 2023, perioada de instalare avută în vedere pentru funcționalitățile de bază ale sistemului se încheie la 1.12.2023 și pentru restul funcționalităților la 2.12.2024. Până la 2.12.2024, toate statele membre și toți comercianții ar trebui să utilizeze sistemul *NCTS – faza 5*. Încheierea tranziției este prevăzută pentru 21.1.2025.

[16] În cadrul revizuirii programului de lucru privind CVU din 2023, perioada de instalare avută în vedere pentru funcționalitățile de bază ale sistemului se încheie la 1.12.2023, pentru dezvoltarea unei interfețe armonizate cu EMCS la 13.2.2024 și pentru restul funcționalităților la 2.12.2024. Până la 2.12.2024, toate statele membre și toți comercianții ar trebui să utilizeze sistemul *AES*. Încheierea tranziției este prevăzută pentru 11.2.2025.

Având în vedere întârzierile în instalarea sistemului AES, Comisiei i s-a solicitat să mențină sistemul central de conversie a mesajelor până la sfârșitul anului 2025, pentru a asigura continuitatea activității și pentru a evita perturbarea fluxurilor comerciale. Aceasta a însemnat prelungirea în fapt a perioadei de tranziție. Pentru a avea acoperire juridică cu privire la această prelungire, Comisia a propus o modificare juridică a Regulamentului de punere în aplicare a CVU privind acordurile tehnice (IRTA) în ceea ce privește sistemele electronice. Acest amendament a fost votat la 7 februarie 2025 și adoptat în martie 2025 și permite continuarea măsurilor de tranziție referitoare la exportul și ieșirea mărfurilor pentru o perioadă prelungită până la 14 decembrie 2025, în timp ce termenul pentru statele membre va rămâne cel stabilit în programul de lucru privind CVU.

În ceea ce privește ***AES – componenta 2***, GR, FI, MT și FR au indicat o dată planificată/efectivă a operațiunilor ulterioară termenului-limită stabilit în programul de lucru privind CVU. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 3.8 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

- În ceea ce privește implementarea ***GUM – componenta 2***, următoarele state membre au indicat o dată planificată a operațiunilor, ulterioară termenului stabilit în programul de lucru privind CVU[17]: GR, FI, DE și FR. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați secțiunea 4.1 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.
- În ceea ce privește implementarea ***PoUS – faza 2***, care este interconectat cu EMSWe, proiectul respectă calendarul din punct de vedere vamal; cu toate acestea, există posibile întârzieri în ceea ce privește punerea la dispoziție a ghișeelor unice naționale în domeniul maritim de către autoritățile maritime ale statelor membre.

Comisia analizează și monitorizează foarte atent situația proiectelor sus-menționate și ia măsuri pentru a-și spori sprijinul - a se vedea secțiunea 4.4 de mai jos.

4.4 ACȚIUNI DE ATENUARE

Statele membre au prezentat diferitele acțiuni de atenuare menite să abordeze întârzierile (potențiale) și să asigure respectarea termenelor legale. Printre aceste acțiuni se numără alocarea resurselor, adoptarea unor metodologii flexibile, punerea în aplicare a unor soluții pentru sisteme integrate și consolidarea coordonării cu contractanții pentru a îmbunătăți eficiența și a consolida colaborarea. Alte state membre intenționează să îmbunătățească structurile organizaționale, să raționalizeze procesele și să perfecționeze planificarea pentru a îmbunătăți gestionarea proiectelor și procesul decizional. Aceste măsuri au fost menționate atât pentru proiecte naționale, cât și pentru cele transeuropene.

Având în vedere întârzierile înregistrate de statele membre, **Comisia a intensificat sprijinul acordat statelor membre prin intermediul mai multor acțiuni**.

În primul rând, Comisia a **consolidat supravegherea și monitorizarea în cadrul programului informatic prevăzut în CVU** prin creșterea frecvenței rapoartelor privind progresele înregistrate și prin organizarea de reuniuni bilaterale la nivel de directori cu fiecare stat membru. Punerea în aplicare a programului de lucru privind CVU a fost, de asemenea, inclusă în mod consecvent pe ordinea de zi a reuniunilor și misiunilor efectuate de directorul general și în cadrul reuniunilor plenare la nivel înalt cu directorii generali ai statelor membre, la fel ca în cadrul Grupului responsabil cu politica vamală. Statele membre au fost încurajate să ia măsuri de atenuare.

Comisia a utilizat în continuare un tablou de bord al planului strategic multianual – Vamă (PSM-V) bazat pe revizuirea din 2023 a PSM-V și pe programul de lucru privind CVU din 2023 pentru a monitoriza progresele și jaloanele proiectului și pentru a identifica întârzierile într-un stadiu incipient.

[17] În revizuirea programului de lucru privind CVU din 2023, pentru *GUM – componenta 1*, data de instalare este prevăzută pentru 11.3.2024, iar pentru *GUM – componenta 2*, începutul perioadei de instalare urmează să fie definit de statele membre, cea mai apropiată dată de instalare posibilă fiind 11.3.2024.

Tabloul de bord este prezentat trimestrial statelor membre în cadrul ECCG, care participă la reuniuni comune alături de comunitatea comercială.

În plus, astfel cum se indică în programul de lucru privind CVU și în revizuirea 2023 a PSM-V, Comisia stabilește jaloane intermediare specifice pentru a asigura o implementare fără probleme a sistemelor transeuropene descentralizate și pentru a evita costurile suplimentare.

În al doilea rând, Comisia și-a **consolidat asistența acordată statelor membre pentru sistemele transeuropene** prin adoptarea unei abordări flexibile și iterative în ceea ce privește dezvoltarea și instalarea sistemelor electronice prevăzute în CVU. Această metodă, care include crearea de prototipuri, soluționarea rapidă a problemelor și un volum de muncă echilibrat atât pentru Comisie, cât și pentru statele membre, îmbunătățește calitatea sistemului și facilitează realizarea de progrese concrete. Această abordare a fost bine primită de statele membre și de comercianți.

În plus, Comisia a instituit un mecanism de colaborare între părțile interesate încă de la începutul proiectelor pentru a consolida activitățile pregătitoare, a preveni dificultățile decizionale și a asigura transparența prin informări periodice privind stadiul proiectelor.

De asemenea, Comisia a continuat coordonarea și monitorizarea programelor pentru fiecare dintre sistemele transeuropene care necesită eforturi substanțiale din partea statelor membre pentru dezvoltarea componentelor naționale.

Detalii suplimentare privind activitățile desfășurate pentru ICS2, NCTS – faza 5 și AES:

- **În ceea ce privește sistemul transeuropean *ICS2***, Comisia a continuat să ofere sprijin statelor membre și operatorilor economici în activitățile lor de dezvoltare pentru *ICS2 – versiunea 3* prin diverse mijloace. Sprijinul a inclus organizarea de seminare online dedicate, oferirea de asistență prin intermediul întrebărilor frecvente și coordonarea reuniunilor plenare pentru a asigura alinierea planurilor proiectelor la jaloanele privind implementarea informatică stabilite de Comisie. În cele din urmă, au fost furnizate campanii de comunicare, sesiuni de formare online și documentație în biblioteca publică CIRCABC.
- **În ceea ce privește sistemele transeuropene *NCTS – faza 5* și *AES***, Comisia a continuat cu „Programul de coordonare a administrațiilor naționale” pentru a sprijini statele membre în dezvoltarea și instalarea componentelor lor naționale. Programul a fost extins pentru a supraveghea tranziția statelor membre și a comercianților către *NCTS – etapa 5* și *sistemele AES*, pentru a monitoriza continuitatea operațională în timpul tranziției și pentru a încuraja o colaborare mai strânsă cu statele membre. Printre activități se numără un serviciu de asistență dedicat, reuniuni virtuale pentru a atenua întârzierile în materie de dezvoltare ale statelor membre, diseminarea de informații actualizate către comunitatea comercială și raportarea periodică către ECCG și GPC. În plus, Comisia publică rapoarte trimestriale consolidate privind progresele înregistrate în ceea ce privește tranziția către noile sisteme începând cu T1 2021, oferind indicatori-cheie de performanță pentru detectarea timpurie a alertelor.

Inspirată de programele de monitorizare și coordonare pentru celelalte proiecte transeuropene, Comisia și-a intensificat activitățile pentru a monitoriza îndeaproape progresele înregistrate de statele membre în ceea ce privește dezvoltarea componentelor naționale **pentru proiectul CCI** și a instituit un raport trimestrial consolidat privind progresele înregistrate începând cu T1 2024. În plus, echipa specializată dedicată proiectului CCI din cadrul Comisiei și-a continuat eforturile de a trata chestiunile ridicate de statele membre cu privire la import și simplificările la import, cum ar fi vămuirea centralizată. În plus, au avut loc reuniuni tehnice periodice săptămânale și bisăptămânale, precum și sesiuni de feedback privind testarea conformității.

În al treilea rând, Comisia a solicitat contribuția statelor membre cu privire la constrângerile cu care se confruntă și la sprijinul necesar pentru atenuarea riscurilor. Statele membre au afirmat, prin intermediul unui **sondaj**, că reuniunile bilaterale la nivel de directori și dialogul tehnic cu DG TAXUD au fost extrem de benefice. Acestea au evaluat seminarele online tehnice și activitățile de schimb de informații furnizate de Comisie ca fiind utile. Unele state membre au sugerat orientări operaționale și cursuri de

formare suplimentare, orientări pentru operatorii economici și asistență pentru întreprinderi și expertiză, iar Comisia a dat curs acestor sugestii ulterior, în anul 2024.

În al patrulea rând, pe baza rezultatelor sondajului și a discuțiilor bilaterale cu statele membre, lipsa unei finanțări adecvate a fost adesea evidențiată ca motiv al întârzierilor. Comunicarea Comisiei privind noua cerere de finanțare în cadrul Instrumentului de sprijin tehnic (**IST) 2025** urmărește să promoveze sensibilizarea în rândul statelor membre cu privire la posibilitatea de a obține sprijin pentru transformarea digitală în cadrul CVU.

În al cincilea rând, pentru a răspunde nevoilor specifice ale statelor membre în gestionarea zilnică a programului digital din cadrul CVU, trei state membre (FR, MT și GR) au participat la un proiect-pilot pe care Comisia l-a instituit **împreună cu o societate de consultanță** la sfârșitul anului 2023**.** Statele membre respective au raportat în cursul anului 2024 că informațiile și recomandările furnizate au fost foarte utile pentru o mai bună înțelegere a problemelor și a modalităților de abordare a acestora și, ca atare, pentru evitarea unor întârzieri suplimentare.

În final, Comisia a continuat exercițiul de colectare a **învățămintelor desprinse** și a **celor mai bune practici** pentru dezvoltarea proiectelor digitale. În acest scop, sondajul realizat în 2024 a furnizat aceste informații, iar rezultatele au fost adăugate la secțiunea 1.2 din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

Pe măsură ce ne îndreptăm spre sfârșitul anului 2025, statelor membre li s-a solicitat să asigure respectarea termenelor prevăzute în noul program de lucru privind CVU. Mai rămâne doar un an pentru implementarea completă a sistemelor informatice prevăzute în CVU. **Sunt necesare eforturi excepționale și acțiuni imediate** pentru a evita întârzierile și pentru a asigura continuitatea activității pentru sistemele transeuropene. În conformitate cu legislația UE, Comisia a inițiat o corespondență oficială cu statele membre care se confruntă cu întârzieri în implementarea sistemelor informatice.

Deși Comisia oferă sprijin în multe moduri, astfel cum s-a arătat mai sus, responsabilitatea pentru dezvoltarea și instalarea componentelor și sistemelor naționale le revine statelor membre. Repartizarea rolurilor a fost definită și convenită cu toate părțile interesate încă de la început și ar trebui respectată pe parcursul ciclurilor de viață ale proiectului.

4.5 SITUAȚIA ACTUALĂ A ȚĂRILOR IMPLICATE ÎN PROCESUL DE ADERARE

Viitoarele țări implicate în procesul de aderare la UE și alte părți contractante la Convenția privind un regim de tranzit comun (CTC) vor trebui să țină seama de tranziția către sistemele electronice modernizate prevăzute în CVU și de noile abordări informatice instituite prin propunerea de reformă.

Comisia nu monitorizează în mod sistematic progresele înregistrate în direcția sistemelor electronice complete ale țărilor candidate, ca parte a obligației de raportare în temeiul articolului 278a din CVU. Cu toate acestea, ca parte a strategiei de extindere, inclusiv a acordurilor de asociere cu UE, dezvoltarea sistemelor lor informatice care sprijină alinierea acestora la legislația vamală a UE este un element-cheie în evaluările periodice efectuate de UE.

Țările candidate vor trebui să se conecteze treptat la sistemele prevăzute în CVU sau să le pună în aplicare în vederea aderării la teritoriul vamal al UE. În funcție de data planificată a aderării, li se poate solicita, de asemenea, să îndeplinească funcționalitățile viitorului centru de date vamale propus în pachetul de reforme vamale.

În viitor, în cadrul pregătirilor țărilor candidate în vederea extinderii, vor trebui să aibă loc periodic mai multe activități-cheie. Printre acestea se numără raportarea cu privire la implementarea digitală și participarea la testarea conformității pentru a asigura interoperabilitatea între sistemele lor naționale și cele ale statelor membre și ale UE. În plus, UE va trebui să evalueze periodic performanța sistemelor.

5. REZUMAT ȘI CONCLUZII

Punerea în aplicare a CVU a fost un proiect de colaborare marcat de un angajament ferm din partea tuturor părților interesate de la adoptarea pentru prima dată în 2014 a programului de lucru privind CVU.

La elaborarea prezentului raport, Comisia a analizat îndeaproape datele privind progresele înregistrate colectate în 2024 și a asistat la progrese semnificative realizate de statele membre în vederea atingerii obiectivului pentru 2025. Această dedicare comună a condus la progrese semnificative în programul digital de punere în aplicare a CVU în 2024, cu introducerea cu succes a sistemului de gestionare a garanțiilor (GUM), a versiunii 2 a ICS3, a fazei 1 a PoUS și a NCTS – faza 5.

Cu toate acestea, în pofida realizărilor respective, unele state membre continuă să întâmpine probleme în respectarea anumitor termene-limită ale proiectelor, în special cele legate de domeniul importului (SNI, DT, CCI) și de domeniul exportului (AES). Întârzierile întâmpinate de unele state membre au un impact negativ asupra celorlalte părți interesate, limitând beneficiile și cauzând costuri suplimentare pentru Comisie, alte state membre și întreprinderile europene. Pentru statele membre care nu implementează încă SNI modernizat, Comisia nu primește încă toate datele necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale de supraveghere. În ceea ce privește CCI, există un impact asupra întreprinderilor europene, deoarece implementarea și beneficiile pentru societăți vor fi disponibile numai dacă ambele state membre implicate (statul în care este stabilită societatea și statul în care societatea prezintă mărfurile în vamă) și-au implementat componenta națională a CCI. În ceea ce privește AES, există un impact asupra altor state membre, deoarece un export indirect inițiat într-un stat membru necesită confirmarea ieșirii într-un alt stat membru, astfel încât societățile să poată avea o dovadă a ieșirii și să poată recupera TVA-ul. Prin urmare, ambele state membre trebuie să poată comunica în cadrul aceluiași sistem.

Este în continuare esențial ca toate părțile interesate să își susțină eforturile și să aloce resursele necesare pentru a respecta termenul-limită final din 2025, deoarece întârzierile suplimentare vor continua să aibă efecte de propagare asupra altor state membre și vor perturba cadrul operațional coerent menit să aducă beneficii tuturor operatorilor economici în mod uniform. Aceasta implică cereri prelungite și intensificate de resurse pentru activități suplimentare de testare a conformității, coordonare și întreținere extinsă a sistemului din partea Comisiei, a statelor membre și a operatorilor economici. În plus, implementarea digitală a CVU are un rol esențial în protecția veniturilor și în combaterea practicilor comerciale neloiale și a comerțului ilegal.

În comparație cu 2023, eforturile și rezultatele statelor membre sunt în prezent mai pronunțate, scoțând la iveală o gamă din ce în ce mai diversă de progrese pe măsură ce ne apropiem de ultimul an de punere în aplicare a CVU. Această variație subliniază nevoia urgentă de acțiuni unificate și prompte pentru a asigura o tranziție digitală completă în toate statele membre. Menținerea dinamicii, abordarea regreselor și respectarea termenelor-limită sunt esențiale pentru menținerea continuității activității și sprijinirea operatorilor economici pe măsură ce Uniunea se îndreaptă către un mediu vamal complet digital. După cum este ilustrat în graficul de mai jos, lăsăm în spate eforturi semnificative depuse până acum și ne îndreptăm spre ultimul an de instalare.

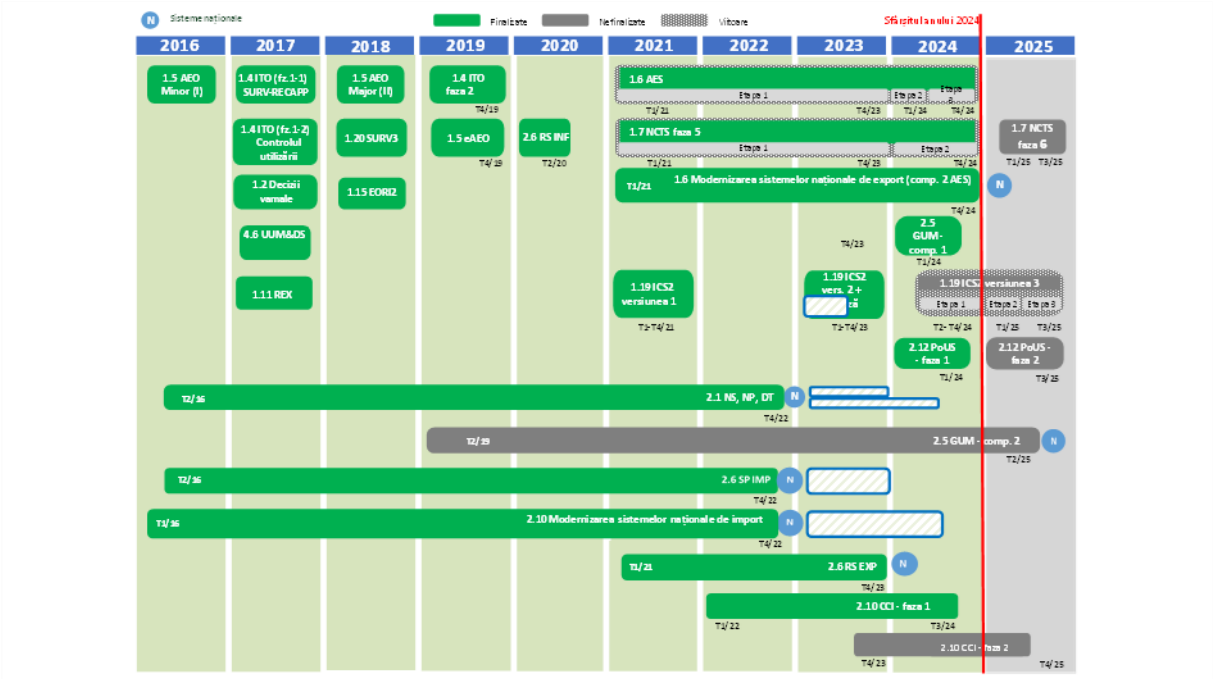

Figura 5 – Prezentare generală a planificării

Începând din 2024, aproximativ 63 % dintre statele membre se confruntă cu întârzieri în faza 1 a CCI, în timp ce la alte componente au fost raportate mai puține întârzieri, cum ar fi versiunea 3 a ICS2 și AES, fiecare întârziere afectând cel mult 11 % dintre statele membre. Aceste diferențe reflectă niveluri variate de pregătire și semnalează că, fără eforturi susținute, întârzierile ar putea afecta calendarul colectiv pentru punerea în aplicare completă a CVU până în 2025.

Pentru a atinge acest jalon esențial, toate părțile interesate trebuie să își dubleze acum atenția și angajamentul față de respectarea termenelor legale din cadrul programului de lucru privind CVU. În același timp, în conformitate cu legislația UE, Comisia a purtat o corespondență oficială cu statele membre care se confruntă cu întârzieri. Comisia își va continua monitorizarea atentă și sprijinul prin implicarea atât la nivel de program, cât și la nivel de proiect, completată de schimburi bilaterale și reuniuni plenare cu statele membre.